

De duobaan in de kraamzorg

'Je moet het echt samen oplossen'

Colinda Smol en Mandy van Leeuwen

Bij een aantal kraamzorgorganisaties in Nederland is het mogelijk om samen met een collega in een duobaan te werken. Het geeft medewerkers meer eigen regie over hun inzet. De cliënt ziet echter wel twee gezichten in plaats van één. Iets wat niet voor alle kraamzorgorganisaties denkbaar is.

Tekst: Denise Hillhorst

Na een succesvolle pilot in 2012 is het werken in duobanen definitief ingevoerd bij Careyn Kraamzorg. Er werken nu 14 van de 650 kraamverzorgenden in een duobaan, in contracten tussen de 41 en 67%. Directeur Hans Reinold verwacht dat dit aantal nog zal toenemen. 'Het verloopt nu op een heel natuurlijke manier. Medewerkers weten dat het kan, en wie dit ziet zitten, meldt zich vaak al met z'n tweeën aan.'

Eigen regie over inzet

Careyn Kraamzorg koos weloverwogen voor het invoeren van de duobaan. Reinold: 'Wij willen als werkgever eraan bijdragen dat mensen zo lang mogelijk aan het werk kunnen blijven. Een van de factoren die daarbij voor werknemers een rol speelt, is de mate waarin ze invloed kunnen uitoefenen op hun werk. Dat is in de kraamzorg een behoorlijke uitdaging, vooral als het gaat om de combinatie van werk en privé. Werken als kraamzorgverzorgende kan soms heel lastig te combineren zijn met bijvoorbeeld het hebben van een jong gezin. Een duobaan biedt een oplossing voor dát probleem. Als je mensen met elkaar laat samenwerken in een duobaan worden ze flexibeler, ze krijgen meer eigen regie over hun inzet. Je kunt samen bepalen wie wanneer werkt.'

Een concept dat ook iets vergt van de medewerkers, maakt Reinold duidelijk. 'Medewerkers met een duobaan werken niet op een vast rooster, zoals we dat binnen de kraamzorg kennen. Je bent samen verantwoordelijk voor een gehele kraamperiode. Als

de een zich niet lekker voelt, moet de ander inspringen. Je moet het echt samen oplossen. We zetten geen derde werknemer in als zich een probleem voordoet. Niet elke werknemer ziet dat zitten. En dan moet je hier ook niet voor kiezen. Als je het niet van harte doet, dan werkt het niet.'

Op elkaar ingespeeld

Colinda Smol is kraamverzorgende bij Careyn Kraamzorg in de regio Rotterdam. Zij werkt sinds de pilot in 2012 in een duobaan met haar collega - en dochter - Mandy van Leeuwen. 'Mandy was net drie maanden zwanger toen in ons personeelsblad een oproepje stond voor een pilot met duobanen. Mandy twijfelde in die tijd al of ze wel in de kraamzorg

werken helemaal overnemen. Die voorwaarde heeft Careyn gesteld om in een duobaan te mogen werken.'

Careyn Kraamzorg werkt met vaste duo's, zodat de collega's op elkaar ingespeeld zijn. Smol: 'Het succes van de duobaan valt of staat met de onderlinge communicatie. Overdracht doen we telefonisch, zo zorgen we ervoor dat de cliënt niet twee keer hetzelfde hoeft te vertellen.' Ook belangrijk: samen staan voor een bepaalde aanpak. Volgens Smol kun je een duobaan niet met elke willekeurige collega hebben. 'Je moet wel elkaars type zijn. Als de een heel spiritueel is en de ander heel nuchter, dan werkt dat niet. Voor de cliënt moet het eigenlijk geen verschil maken of Mandy er is of dat ik er ben. In ons

'Het succes van de duobaan valt of staat met de onderlinge communicatie'

wilde blijven werken. Haar rooster van acht dagen op, zes dagen af leek haar toch wel pittig met een baby. Die pilot kwam dus eigenlijk als geroepen!' Ook voor Smol zelf was deze nieuwe manier van werken een uitkomst. 'Ik werkte acht dagen op, zes dagen af, al elf jaar lang. Ik word een dagje ouder, dan is acht dagen achter elkaar werken fysiek best zwaar. Nu werk ik drie dagen door de week en om het weekend. De feestdagen verdelen we samen. We mogen zelf ons rooster maken, dat is heel prettig. Vrije dagen regelen we dus onderling. Als een van ons ziek wordt, moet de ander het gezin waar we op dat moment

geval vullen we elkaar wel goed aan; ik ben de ervaren rot in het vak, Mandy is zelf een jonge moeder. Dan kun je allebei doen waar je goed in bent. Laatst vroeg een cliënt me hoe hij de Maxi Cosi in de auto vast moest zetten. Dan zeg ik: 'Vraag dat morgen even aan Mandy, die zit er middenin.' Volgens directeur Reinold is dit een perfect voorbeeld van een bijkomend voordeel van het werken in duo's. 'Collega's kunnen elkaar goed aanvullen, de een heeft bijvoorbeeld meer ervaring, de ander heeft weer nieuwe inzichten vanuit de opleiding. Zo kun je elkaar stimuleren.'

Hans Reinold,
directeur Careyn Kraamzorg

Sjoerd Greefhorst,
manager bedrijfsvoering ZiNkraamzorg

Liever één gezicht?

In het begin was het spannend: hoe zouden de cliënten het oppakken? 'Het was een pilot, dus het kon ook weer worden stopgezet,' vertelt Smol. Maar cliënten reageren uitsluitend positief, is de ervaring van Careyn.

Maureen ter Hoeven maakte als cliënt bij Careyn de nieuwe ontwikkeling van dichtbij mee. Toen haar oudste kind werd geboren, kraamde Smol in haar eentje bij haar. Tijdens de zwangerschap van de tweede vroeg Ter Hoeven weer om Smol. Dat kon, alleen kreeg ze er dit keer haar duopartner bij. 'Ik heb dat geen enkel moment als een probleem gezien. Ik vond het juist wel spannend en leuk om mee te maken.' Ter Hoeven kan zich ook wel voorstellen dat er mensen zijn die liever één gezicht zien in de kraamtijd. 'Voor mijzelf speelde dat niet. Het liep net zo soepel als toen Colinda hier alleen was. En het leuke was: Mandy had weer nieuwe tips.'

Niet voor alle kraamzorgorganisaties is de duobaan denkbaar. Zo profileert ZiNkraamzorg zich al jaren richting haar cliënten met de belofte dat zij één vaste kraamverzorgende krijgen. 'Onze organisatie is daar helemaal op ingericht,' licht manager bedrijfsvoering Sjoerd Greefhorst toe. 'Onze kraamverzorgenden werken niet volgens een rooster, maar zijn gedurende een volledige kraamperiode bij een cliënt. Alleen dan krijg je die exclusieve verbondenheid tussen kraamverzorgende en cliënt. Twee kraamverzorgenden die in een duobaan de zorg verdelen, past daarom niet in onze visie. Wij hebben gemerkt dat cliënten,

verloskundigen en zorgverzekeraars erg tevreden zijn met deze aanpak.'

Continuïteit van zorg

'Voor ons is vooral de continuïteit van zorg van belang,' reageert senior inkoper geboortezorg Marjolein Dijns van zorgverzekeraar Achmea op het concept duobaan. 'Uit onze klanttevredenheidsonderzoeken blijkt dat dit een belangrijke pijler is voor de tevredenheid van onze verzekerden over de zorg. 'Volgens ons kan dat ook prima door twee kraamverzorgenden die in een duobaan samenwerken worden geleverd, mits de twee collega's goed op elkaar zijn ingespeeld en ze de cliënt van gelijke informatie voorzien. De kraamperiode is toch een onzekere tijd, dan is dat wel prettig.' Omdat ze bij Achmea begrijpen dat het garanderen van één vaste kraamverzorgende lastig is, vinden ze het werken in een duobaan een mooie ontwikkeling voor de medewerkers.' Greefhorst van ZiNkraamzorg geeft toe dat het werken met duobanen een manier is om bepaalde arbeidskrachten te behouden of aan te trekken. 'Natuurlijk zijn er medewerkers van wie de situatie verandert, bijvoorbeeld omdat ze kinderen krijgen, waardoor onze manier van werken niet meer passend voor ze is. Maar tot nu toe is dit geen aanleiding geweest om anders te gaan werken. Er zijn nog altijd voldoende kraamverzorgenden die onze manier van werken juist heel prettig vinden. In je eentje alles binnen één gezin meemaken. Mooier kan niet, toch?' ■